

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:

Fölvétetnek írszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivatalban, Susak Glavanház), továbbá Goldberger A. V. Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetői irodájában Budapest, Váci utca, Oppelik B. néli, Bécs, Stubenbaster N. 2

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1892 május 29

Megjelenik minden vasárnap

29 Maggio 1892

Kereskedelmünk Amerikában.

Napról-napra nyomasztóbb hatást gyakorol az európai piacokra az észak-amerikai Egyesült-Államok óriási mérvben fejlődő kereskedelme, mely kivált a terménypiacokat uralja és az amerikai válla közösi szellem ma már irányadó szerepet játszik a konjunkturák alakulása terén. Az új világ eme veszélyessé válható terjeszkedését főleg az által elensúlyozhatjuk, ha a szabad kereskedelem elveit, egész teljességében érvényre sítjük és felvesszük a versenyt az amerikai kereskedéssel a saját piacán. Nem mondunk ezzel sem mi valószínűtlent. Európa ugy az őstermelés, valamint az ipar terén előállított számos készítménye ma és még igen sokáig, némelyik pedig beláthatatlan időkre sikerrel képes megküzdeni Amerika produktumaival, sőt oly szükségpótló termények és gyártmányok vihetők át az amerikai piacokra, melyek ott erős versenytársakra nem találhatnak. Fejlesztési kellene tehát az Amerika felé irányuló kereskedést minden eszközzel: különösen Magyar ország kereskedelmi politikájának nem volna szabad e czélt szem elől tévesztetni, mert nálunk minden lehetőség meg van adva arra nézve, hogy némely terményeink és gyártmányainknak ki-

tartó törekvés esetén az amerikai piacokon tért hódítsunk.

Eddig a magyar kereskedelem két fő czikkkel volt Amerikában képviselve: Észak-Amerikában, borunk, Dél-Amerikában, különösen Braziliában lisztünk talált piacra. Borkivitelünk érdekében azonban akkor is kevés történt, midőn volt mit exportálnunk, most pedig, midőn már nincs borunk, el kell ejtenünk a magyar borok Amerikában való elhelyezésének eszméjét. Lisztexportunk azonban egész 1891 közepéig fokozódó mérvben fejlődött; de már 1891. második felében, főleg pedig a jelen évben nagyon aláhanyatlott. Bizonyítják ezt a következő szám adatok: az 1892 négy első hónapjában Trieszt és Fiumén át Magyarországból és Ausztriából összesen 27,050 barrel liszt szállítottat Braziliába, melyhez a magyarországi malmok 18,955 barrellel járultak. Ennek ellenében 1890 négy első (január—ápril) havában a magyarországi liszt kivitel 32,600, 1891-ben pedig 37,400 barrel volt ugyancsak Trieszt-Fiumén át Braziliába irányítva. Az 1892-ki kivitel az előző évhez képest tehát felére apadt le.

Ennek okát a lisztvámnak Brazília által történt felemelése képezi, és tekintve a jelenlegi buzá-árakat, kétségtelen, hogy a vámelelés folytán Északamerika tul-

sulya még inkább emelkedni fog. Igen sajnálatos körülmény tehát, hogy eddig nem sikerült kivinni miszerint a brazíliai lisztbeviteli vám az osztrák-magyar eredetű liszt tekintetében, az északamerikai liszt vámjával egyenlő nívaura leszállítottassék, mit kellő erély kifejtése esetén diplomáciai úton annál inkább el lehetne érni, mért idei liszt exportunk adatai azt is igazolják, hogy Braziliában kitünő minőségű őrleményeinket a magas vám dacára sem képesek nélkülözni.

A főoka annak, hogy America felé irányuló export-kereskedésünk nem fejlődik, sőt hanyatlak, a kereskedelmi képviselő nem kielégítő szervezetében keresendő. Az osztrák magyar monarchiát az amerikai politikai események csak igen távolról érintik és így a képviselőt kizárólag a kereskedelmi érdekek szempontjából volna szervezendő. Ennek azonban az ellenkezője történt. Az észak-amerikai Egyesült-Államokban például kereskedelmi érdekeinket egyetlen konzul képviseli, Amerika más államaiban pedig vagy egyáltalában nincsenek konzulaink, vagy a hol vannak, mint például Braziliában ezen állások fizetetlenek és a saját üzleti ügyekkel sok irányban elfoglalt amerikai német kereskedőkkel vannak betöltve. Hogy ezek érdekeinket, de különösen a

magyar kereskedelem érdekeit, mily alárendelt jelentőségűnek tekintik, az elége nyilvánvaló az eddigi visszamaradásból.

Északamerikában a mi iparunk és kereskedelmünknek alig birnak némi sejtelmével és apró-délamerikai államok kereskedelmi összeköttetése az északamerikai Egyesült-Államokkal, a közlekedés hiányossága dacára jóval magasabb nívoun áll, mint minőre mi eddig felemelkedtünk. Az Egyesült-Államokban létező főkonzuli hivatalunkban egyetlen díjazott szakember végzi a teendőket, a ki ezenkívül még a chicagói kiállítás osztrák magyar osztályának ügyeit is intézi. Az osztrák-magyar követség meg épen nem tördök a kereskedelmi érdekekkel, sőt maga a követ, a ki elvonultan él és a kit ennél fogva alig ismernek, egyáltalán nem tördök semmivel sem, és így, míg számos európai kis állam, például Belgium, Hollandia, sőt Dánia is már rég idők óta kifejtett négyes törekvés segélyével mind nagyobb tért hódítanak, mi azon tért is elveszítjük, melyet a véletlen szerenese birtokunkba juttatott.

Nagy szükség lenne ezeknél fogva arra, hogy ugy az országgyűlésen, miut különösen a delegációban végre komoly felszólalások tétetnének export-kereskedésünk ez iránybani fejlesztése érdekében. A

Hogyan és mikor lettek a Batthyány grófok fiumei patriciusokká?

(A „Fiume” eredeti tárczája.)

A Batthyány név jelenkor Fiume történetében nem a szerkeléssel kezdődik. Sajátságos sorsrendelésnek tetszhetik, hogy jelenleg ugyanazon historikus jelentőségű név birtokosa viszi Fiume kormányát, amely névnek egy másik viselője döntő módon hozzájárult városunknak Magyarországra való kebelezéséhez.

E férfiú, ki Fiume történetében nevét megörökítette, Batthyány Tivadar gróf volt, fia azon Batthyány Lajosnak, aki Mária Terézia alatt több mint egy deccenniumon át viselte Magyarország nádori méltóságát. (1751—1765.) Ennek testvéröccse, tehát Tivadar gróf nagybátyja, volt az a Batthyány Károly, kire a nagy királynő trónja örökösének, a későbbi II. József császárnak nevelését bízta: horvát bán, főtábornagy, a bajorországi és belgiumi hadak fővezére, Belgium teljhatalmú minisztere, utóbb (1764 óta) birodalmi herceg.)

Batthyány Tivadar gróf tehát a nádornak fia s a horvát bán unokaöccse

1) L. Nagy Iván: Magyarország családjai, 241 l.

volt. Fiume közelében a grobniki és kulpa-bródi uradalmak bírta és tagja volt a Mária Terézia által átmenetileg felállított horvát helytartó tanácsnak.)

Úgy lehet, ez a horvátországi, Fiume tőzomszédságában elterülő birtoka hozta közelebbi ismeretségbe a fiumeiakkal. A város annyira megtetszett neki, hogy benne külön házat is építtetett magának az akkor keletkezében levő újjárossban, a nagyjában már kiépült Corso folytatása gyanánt szolgáló Via del Governóban.

Ez a ház, mely az akkori viszonyokhoz képest bizvást volt palotának nevezhető, kétségkívül a mostani Dell'Oste ház, melynek erkélyén még most is tisztán kivehető a Batthyány-cimer: a keblét feltépő pelikán s alatta a szájában kardot tartó oroszlán.)

Igen valószínű, hogy az új fiumei háziurat baráti kötelék csatolta az akkori fiumei helytartóhoz, báró Gerliczy Félixhez.

S most lássuk, mily helyzetben volt akkoriban a mi Fiuménk?

Az uralkodó háznak nagyobb szabású

2) Rački: Fiume gegenüber von Croatian, 33 és 56 ll.

3) A cimer leírása Nagy Ivánnál, 239 l. — (Corvin Mátyástól kapta Batthyány Zsigmond 1481-ben).

kereskedelmi politikája tudvalevőleg III. Károlyal kezdődik, aki első fordított különös figyelmet a tengeri kikötőkre: 1725-ben ő emelte volt Fiumét Trieszttel együtt szabad kikötővé. Mária Terézia teljes buzgalommal folytatta atyja terveit, sőt annyira ment buzgalomban, hogy tisztán a tengeri kereskedelem érdekei szempontjából a monarchiának akkor meglevő összes tenger mellékét egy közigazgatási szervezetbe foglalta össze, melyet a különböző illetékes főhatóságok alól kivéve a bécsi kereskedelmi tanácsnak (Hofcommerzien-Rath) rendelt alá. E dikasztérium végrehajtó közege gyanánt szerepelt a trieszti kereskedelmi főfelügyelőség (Commerzien-Hauptendanz), melytől az egész tenger mellék összes polgári hatóságai függöttek; így a Fiume kormányzatára kirendelt kapitány is, ki eddigi címét a „helytartó” címmel cserélte fel.

Ez a szervezet azonban nem állta ki a próbát. Erendő büne abban állott, hogy a magyar állam területi csorbítása által (amennyiben a magyar-horvát kikötők mint Buecari, Portoré és Zengg, is önhatalmulag belefoglaltattak) állandó közjogi sérelmet lépezett. Azonban — ettől eltekintve — a húsz évi gyakorlat azt is kimutatta, hogy az eleve ontéplált cél, t. i. tengeri kereske-

delmünk arányos fejlesztése ily módon nem érhető el. Ez a centralizáló rendszer legfőkébb csak Triesztnak, mint központnak válhatott javára, mely a többi kikötők fölött már amúgy is meglevő túlsúlyát így még inkább érvényesíthette. Belátták ezt a bécsi intéző körök is, s amint ez egészségtelen állapot orvoslásán gondolkodtak, megszületett — nem tudjuk kinek az agyában — a messze kikató eszme: versenylépesse teni Trieszttel szemben Fiumét álttal, hogy Magyarország kivetelt ez utóbbi kikötő felé irányítsák.

Mindaz, ami Fiumével ezután történt, csak ennek a szerenese és életrevaló alap gondolatnak a kifolyása. Nagyon világos, hogy e főcél tekintetéből kellett Fiumét politikailag is Magyarországhoz csatolni. A kikötő s az ország, mintha csak egymásnak lettek volna teremtvé!

E cél megvalósítása azonban nem járt komoly aggodalmak és nehézségek nélkül. Fiume századokon át Auszriához s közvetve a német birodalomhoz tartozott, bár kimutathatólag egy osztrák tartománynak kötelékébe sem volt bekebelezve.

A bécsi intéző körök e szándéklatairól s a fölmerült aggályokról a fiumei-ek csaknem egy időben értesültek. A

BUDAPEST, Erzsébet-ter 8 sz.

PHONOTI

Harmonikáról külön árgyűzők kérendő.

M. Bianchi, Curti E., Antonio, Penso, Valich, B. nevezett és végett készítésre kapható.

(4-4)

chicagói kiállítás küszöbön van: ha akkor néhány tevékeny szakember megfelelő munkásságot fejthetne ki export-kereskedésünk érdekében, még sok mulasztást pótolni lehetne, míg ha továbbra is összetett kezekkel mindaddig várunk, míg más államok nagy arányokban fejlődő kereskedelme minden tért meghódít, akkor az amerikai piacokat kereskedelmünkre nézve elveszítettnek tekinthetjük.

A magyar kereskedelmi társaság.

A magyar kereskedelmi részvénytársaság, mely a magyar tengeri kereskedelmének fejlesztése körül is nagy feladatok teljesítésére van hivatva, a hó 21 tartotta meg első rendes közgyűlését báró Nikolics Fedor elnöklete alatt, ki első sorban megemlékezvén az intézet megalapítójának és lelkes támogatójának Baross Gábornak haláláról, indítványozza, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvének első pontja adjon kifejezést az a vesztesség felett érzett fájdalomnak és utasítsa az igazgatóságot, hogy az elhunyt családja előtt alkalmas módon fejezze ki a társaság részvétét. Ez indítvány egyhangú elfogadása után elnök konstatálja a közgyűlés határozatképességét, mire Engel Pál igazgató bemutatja az igazgatóságnak jelentését, mely konstatálja, hogy a társaság tényleges üzleti működését csak az 1891. év második felének elején kezdhetné meg, mint-hogy addig — az árúüzletek berendezéséig, minél hosszabb időt igénylő — szervezés, valamint a bel- és külföldi összeköttetések létesítése teljesen igénybe vették az igazgatóság tevékenységét. A kitűzött czélnak megtelelően, a szervezési munkálatok legelőbb is a gyarmat- és délygümölcs behozatallal kereskedésnek Fiumében való meghonosítására irányultak. A tengerentúli termőhelyekkel való relációk megállapítása és a helyi berendezések — miután gyarmat- és behozatallal kereskedés Fiumében az idő szerint nem létezett és ezen üzletág meghonosulhatásának előfeltételei ott teljesen hiányoztak — elhúzódtak az év őszéig, úgy, hogy a nagyobb eladások csak november hóban kezdődhettek meg. Az igazgatóság tevékenységének folyton nehezen leküzdhető akadályok állottak útját. Rövid alig, néhány hétre terjedő eladási tevékenység alatt élénk összeköttetést tartottak fenn Brazília, Nyugat- és Kelet-India, Ceylon

Jáva és Szumatra termelőhelyeivel és az innen Fiumén át behozott kávé mennyiségeket nemcsak hazánkban, hanem az osztrák tartományokban, Német- és Olaszországban, jórészt pedig a Balkán félsziget államában adták el. A behozatallal általában felmerülő hátráltató körülmények kivül meg kellett küzdeni még azon kedvezőtlen konjunkturákkal is, melyek évtizedek óta nem tapasztalt rendkívüli árhullámzások által a vevőket tették tartózkodókká. Főleg e körülménynek tudható be, hogy a fumei fióküzlet mérlege 18.528 frt 25 kr vesztességgel zárul. A fumei fióküzlet körébe tartozott a kávé-behozatalon kívül a délygümölcsök és fűszerárak behozatala is, főleg a Levante és Kis-Ázsia különböző részeiből. Utóbb felvették az indigó kereskedést is és a bevásárlást az indiai piacokon közvetlenül végezték. Az év július havában szerződésre lépett a társaság a bécsi M. Pollak's Sohn & Co. czéggel s ennek cserzőanyag-behozatallal üzletét a Smirnában fennálló fiókkal és a többi kisázsiai bevásárlási telepekkel együtt átvette. Miatan Gráf J. a nevezett czég volt beltagja, az osztály vezetését, mint ügyvivő igazgató magára vállalta, az egész üzleti szervezetet Budapestre összpontosítva átalakították, úgy, hogy a bórparra nézve nélkülözhetetlen cserzőanyagok, mint a vallonea, mirabolana stb, most hazai kereskedésünk által közvetítettek, illetve irányítottak nyugat felé; így módon már az első évben is tetemes forgalmat ért le a társaság

A cserzőanyag-osztály nagyobb mérvben foglalkozott még a levantei és görögországi bányabőrök és geraznak bizományban való kereskedésével is. Következettve az eddigi eredményekből és tekintettel fejlődésképes voltára, a jövő iránt igen szép reményeket táplál az igazgatóság. Az év első harmadának letelte után a budapesti Hoffmann S. és V. czéggel oly szerződéses viszonyba lépett az igazgatóság melynek folytán az említett czég főtelepe és fiókjai melyek idközben 23-ra szaporodtak, a vasúti szállítási üzletre nézve a társaság szolgálatába léptek. E fiókok működése által képviselve van az intézet arra, hogy a Balkán félsziget országainak forgalmából a termétszerszerűen Magyarországot illető részt hazai közlekedési vonalainkra terelje és hazánkban a Balkán kereskedelmében való tényleges részvételét a kereskedelemügyi miniszter a társaság kezelésére bízta a létesített keleti gyors-csomagszállítást Konstantinápolyba, Szalonikibe és visszafelé. Hogy a szolgálat mily általánosan érzett szükségletet elégít ki, bizonyítja az az tény, hogy a társaság

zónijára azon körülmény, hogy a nyugateurópai államok kormányai ugyszólván kivétel nélkül hozzájárultak, s hogy a forgalom napról napra emelkedik. A behozatallal kivül ügyelmet fordított az intézet a hazai és szomszéd Balkán félszigeti termények kivételére is és ezen üzletágban szintén jelentékeny forgalmat ért el. Mezőgazdasági vetőmagvak nagyobb mértékben való értékesíthetése végett egy külön e czélra alkalmazott szakférfiu által beutaztaták az egész nyugati és északi Európát, hogy a hazai termelés fölöslegének alkalmas piacokat kutatassanak ki. Sikerült is a kontinens különböző országaiban és Nagy Britanniában igen jelentékeny mennyiségűeket eladni. Ez alig féle évi működés alatt szervezett üzletágak, összesen 71.346 frt bruttó-nyereséget eredményeztek. Az első üzletév anyagi jóvedelmességére nem mondható ugyan jelen ténylegnek, de ha mérlegeljük azon ropant költségeket és számos nehézségeket melyek új üzletek szervezésével szükségképen járnak s melyek kedvezőbb anyagi eredmény elérését megakadályozták, tekintetbe véve továbbá azt, hogy az alapítók második harmincz százalékos részlete csak szeptember 15-én, a hátralékos negyven százalék pedig csak december 15-én fizettetett be, nem kicsinyelhetjük azt e biztos alapot, melyet jövő működésre nézve teremett az igazgatóság. Eddigi működésére támaszkodva bizalommal néz az igazgatóság a jövő elé és bizonyos, hogy sikerül majd betölteni hivatását: nagy mértékben fog hazánk kereskedelmének fellendüléséhez hozzájárulni és ezzel elősegíteni, hogy Fiume a világhereskedelemben számottevő emporiummá fejlődjék! A kereskedelemügyi miniszter a társaságra bízta a kereskedelemügyi múzeum képviselősegeinek vezetését, úgy, hogy most még tágabb tere lesz a Balkán kereskedelmében való részvételre és különösen érdekes támogatást adhat hazai iparezikkünk versenyének szemben a mindinkább ténylegesen törökön nyugati európai iparral. A Vaskapu szabályozásának befejeztével az aldunai kereskedelem nagy mértékben fog élénkülni és ez élénkülésben a társaságnak is mindenestre jelentékenyebb szerep fog jutni és bizony várható egész működésének fellendülését. Az első üzletév eredmény-számlája 11.174 frt 67 kr követel-egyenleget mutat, melyre nézve azt az ajánlatot teszi az igazgatóság, hogy ez összeg csekély voltát tekintve, ne osztalékra fordítsassék, hanem — mint az első üzletév nyeresége — a jövő év számlájára vitessék át. A közgyűlés a jelentést jóvá hagyólag tudomásul vette, a nyereségre

vonatkozó indítványt elfogadta és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak egyhangúlag megadta. Végül a felügyelő bizottságba közfelkiáltással megválasztották: dr. Neményi Ambrus, Légrády Károly, Smoquina A. F. Weiss Fűöp és Walther Gyula (új) mint rendes és új. Luczenbacher Pál és gróf Thoroczky Miklós, mint pótagok.

Az államsegélyben részesülő hajójáratok forgalmi eredménye.

A fumei velencei gőzhajójáratok f. e. április havi forgalma a következők voltak: Kivitel Fiuméből Velenczébe: 5898.32 q. tengeri, 243.17 q. keményítő, 418.83 q. papír, 6.60 q. ásvány, 0.78 q. ásványvíz, 2.77 q. olaj, 7.92 q. butor, 10 q. hal, 705.16 q. épületfa 0.96 q. ruha, 100 q. tökmag, 1.32 q. bor, 86.25 qu. sör, 101.90 qu. buza, 0.39 qu. bór, 0.40 q. hus, összesen 7584.77 q. Behozatal Velenczéből Fiuméba: 763 q. kén, 122.02 q. rizs, 17.22 q. czin, 63.20 q. szőlő, 0.50 q. zöltség, 595.54 q. bórók, 46.45 q. bordó 34.40 q. seprű, 302.10 q. kender, 77 q. gyékény, 0.33 q. vegyszer, 3.24 q. üvegáru, 252.83 q. bor, 92.45 q. vasáru, 7.52 butor, 38 q. festék, 4.86 q. sajt, 5.28 q. ruha, 16 q. olaj, 35.19 csepű, összesen 2238.74 q. Az 1891 évi áprilishavi áruforgalomhoz hasonlítva a forgalom 4793.11 q.-v l emelkedett. Személy szállított Fiuméből Velenczébe 142, vissza 27, összesen 169.

Helyi és különféle hírek.

József Ágost főherczeg József főherczeg fia tegnapi reggel a károlyvárosi gyorsvonattal Fiuméba érkezett. Ő Fensőségét a vasutnál Batthyány Lajos gróf kormányzó, Szobovics Lajos miniszteri oszt. tanácsos, Nyíró Gábor révkapitány és Gellertich János városi képviselő fogadták. Gróf Batthyány Lajos kormányzó és neje szül. Andrássy Ilona grófnő, Kvassay István miniszteri tanácsos kíséretében e hét folyamán Rinaldini helytartónál Triestben látogatást tett. — A kormányzó és neje ugyancsak Kvassay m. n. tanácsos kíséretében a Dela grófnő Póla érintésével érkezett vissza Fiuméba.

Gróf Batthyány Lajosné szül. Andrássy Ilona grófnő, 6 Felsége a királyi koronáztatásának huszonötödik évfordulója alkalmával Budán tartandó ünnepségekre, mint udvarbíró már szintén megkapta az udvar meghívóját.

A herczegprimás, és a fumei kormányzó. Gróf Batthyány Lajos kormányzóknak, már Győről töltött távozása alkalmából említettük, hogy gróf Batthyánynak, mint volt győri főispánnak arczképét Vasváry Kolos herczegprimás a győrmegyei székház nagy terme számára megfesteti. A képen mint értesülünk már szorgalmasan dolgozik Vasváry János fiatal festőművész.

Fiume Baross és Klapka. Fiume város legutóbbi közgyűlésén hazafias polgármesterünk Ciotta János, kegyeletes szavakban emlékezett meg a nemzet nagy halottjairól, Baross Gáborról és Klapka tábornokról. Először Barossról emlékezett meg, kinek halála érzékeny csapás Fiume is, mert ő e város érdekeit mindig szívén viselte, iparát, kereskedelmét fejlesztette. Ha Baross el nem vette volna tőlünk oly hamar a gondviselés, monda Ciotta, Fiume csakhamar a virágzásnak s anyagi jólétnek magas fokára emelkedett volna. Indítványozza, hogy a képviselőtestület járuljon hozzá a fumei kereskedelemi kamara indítványához, hogy a most épülő lakókötőt a boldogult miniszterrel nevezze el. Mután a képviselőtestület ehhez egyhangúlag hozzájárult, a polgármester Klapka tábornok haláláról emlékezett meg s vázolta a szerepet, melyet a hős tábornok a szabadságharcban ját-

Triestnek hatalmas versenyét oly annyira selyő polgárság rögtön felfogta ez idea teljes jelentőségét, s keresztülvite- lésben látta legjobb biztosítékát az akkor 5000 lelket számláló Fiume jövő- dő nagyságának. A mily lelkesedéssel üdvözölték lát ezt a tervet, és oly buzgalommal igyekeztek az e tekintetben fölmerült kételyeket eloszlatni.

És itt kezdődik Batthyány Tivadar gróf szereplése. A város bírái ugyanis e tárgyban ő hozzá fordulnak közbenjárásért mint a város kegyes pártfogójához (grazioso padrone e protettore), mint polgártárshoz is, és fumei háziúrhoz, hogy a város védelmére keljen a felséges uralkodók (Mária Terézia és II József) színe előtt. A Bécsbe hozzá küldött két levélben kifejtik, hogy Fiume soha sem függött sem Friaultól, sem Krajoától. A város teljes önállóságát bizonyítják a statutumok, meg az a körülmény, hogy minden uralkodónak külön hódolt; külön esküvel fogadta el a pragmatika sanctiót is.

Batthyány Tivadar e megkeresésre rögtön válaszolt Bécsből. — Ija, hogy a Bécsben tartózkodó fumei patriciusok, Benzoni és Marotti által e tárgyban mindjárt eleve informáltatta volt magát Fiume régebbi közjogi állásáról, s az általuk nyert felvilágosításokat illetékes

helyen közölni el nem mulasztotta. A szerencsés eredmény nem is maradt el: Fiumét csakugyan Magyarországra fogják kebelezni. Sőt már az előzetes átadás is megtörtént az osztrák és magyar kancellária, a hadi tanács s a udvari kamara vegyes ülésén (koncertációján). Mihez az író szívéből gratulál, további támogatását is igérve ez ügyben.)

A tanács e fontos tudósításokat valószínűleg evangélium gyanánt fogadta s a lehető legmarkánsabb módon igyekezett kifejezni halálját a sikeres közbenjárásért. A gróft, mint a város kegyes patronusát diszpolgárrá és a tanács tiszteletbeli tagjává választotta, leterjesztvén e méltóságot a gróf összes férfi iadékaira. Különös kitüntetésként a tanácssteremben mindjárt a magistratus székei mellett egy külön támlásszéket rendelt számára felállítani, hogy e megkülönböztetett helyen vehessen részt az üléseken. Azonkívül határozatba ment hogy minden évben sz. Vid, mint a város védszentje napján, a tanács egy nagy viaszgyertyával fog neki kedveskedni, minőt ugyanez alkalommal a városi helytartó szokott kapni. Minderről a gróf jegyzőkönyvi kivonatban értesiten-

*) A városi tanácsjegyzőkönyvekből (1776 febr. 14.)

dő, s azonkívül még egy külön köszönő levél intézendő hozzá.

E jegyzőkönyvi kivonat s a köszönő levél 1776 április 5-én küldettek el Batthyáynak, ki a megtiszteltetést megköszönve, azzal a jó hírrel kedveskedett még a fumeieknek, hogy a városnak magyar részre való átvételére és továbbkormányzására már ki van nevezve Székelyhelyi Majláth József, akihez ezentúl városuk ügyeiben közvetlenül fordulhat-

nak. Ezzel tehát véget ér Batthyány Tivadar közvetlen érintkezése a fumei tanácsal; a gróf azonban a fumei tárgyalásokban, mint a horvát helytartó tanács tagja, még ezután is tevékeny részt vett és befolyását kétségkívül Fiume javára érvényesítette.

E Batthyány Tivadar grófnak összes férfi leszármazói tehát örökös fumei patriciusok, diszpolgárok s a tanács tiszteletbeli tagjai. Fiumei patricius volt egyebek között ama gróf Batthyány Kázmér is, ki a negyvenes évek politikai mozgalmában oly nagy szerepet játszott s a forradalom alatt Magyarország külügyminisztere volt, (mint Tivadar gróf unokája).

Az előadásunknak alapul szolgáló nagyérdemű levelezést legközelebb eredetiben fogjuk bemutatni.

Fest Aladár.

szott, A viselőstest sal fejezt Kinev gyakorn gazgatós vezetett Athely pénzügyő helyzetet dalom te buzó ti Fiuméba m. kir. át. — Jótéko Publicc szül. And zónk ne mat fejte Citold gy gyermek nepély, a Publico megtartat zottsági t grófnóval a legválté kodott. A szein disz melyekbe sége köré pezsgőbot, mindenféle sitani. Éresülé ban a köv remüködn I. Az é vánne, Me báróné, F ányok köz radi, b. La gyek. II. Cz Kuranda F dáné, Ch báró Busc III. Ká né, Simon Mascarelli IV. Vi Windpach ter, Cheri muda, Cra V. Az né, Paicuri Adamich u VI. A s né, Jellous né, Dall'As Cernkovich luga, Jell gyek. Hogy az tétéssék, lönböző sz sem. Föl le zott mászó esével, lesz lővés, gyon prika Janes sál stb. s humoriztik ményyel. sorsjáték 13 mely sorsját kioszkokba húzás pont tetni, s a tőknek azo Az ünnep Jellačić ezre vezetése és mester veze rabokat játs Az érdek kilvilágítá kok váltják re- 10 kr. városunk ké czeln ünnep fogja volt,

szott. A polgármester indítványára a képviselőtestület mind a két esetben felállással fejezte ki gyászát.

Kinevezés. *Staindl* Otto m. kir. vámpolgármester, a fiumei m. kir. pénzügyigazgatósághoz III. oszt. számtisztvé vezetőt ki.

Athelyezések. *Lamos* József m. kir. pénzügyi biztos Fiuméből Verseczre helyeztetett át. *Lamos* József ki az iradalom terén is dolgozott, s mint ügybuzgó tisztviselő hét éven át működött Fiumében közmegegyezésre. Kiss fiumei m. kir. vámtiszt Pozsonyba helyeztetett át.

Jótekonysági ünnepély a Giardino Publicóban. Batthyány Lajos grófné szül. *Andrássy* Ilona grófné, kormányzóknak neje védnöksége alatt a fiumei Clotild gyermek menhely *Mária* árvaház és gyermek menhely javára rendezendő ünnepély, mint azt már jeleztük a *Giardino Publicóban*, ma vasárnap délután fog megtartatni. Az ünnepélyt rendező bizottsági tagok élükön Batthyány Lajos grófnéval a legdicsegetesebb ügybuzgalmat fejtették ki, hogy az ünnepély sikere minél fényesebb legyen. A csinos sétatálya, melyet a városi hatóság a a jótékony célra díjmentesen engedett át, a rendező bizottság igen csinosan díszíteti föl s a közönség mulattatására a legváltozatosabb programról gondoskodott. A népkert tágasabb területű részein díszes csarnokok vannak felállítva melyekben Fiume előkelő hölgy közönsége köréből többen különféle édességet pezsgőt, kávé, szivarokat, virágot és mindenféle értéktárgyat fognak elárúsítani.

Értesülésünk szerint az egyes kioszkokban a következő urhölgyek fognak közreműködni.

I. Az étkező csarnokban. *Kvassay* Istvánné, *Meynierné*, *Lettis* báróné, *Abele* báróné, *Feichtinger* Elekné, *Tuerné*; leányok közül: *Peichl*, *San Martino*, *Cunradi*, *b. Lettis*, *Gorup* és *Leard* urhölgyek.

II. Cukrász és pezsgő csarnokban. *Kuranda* Emilné, *Hoór* Lajosné, *Schmardáné*, *Chmelarzné*, *Malinané*, továbbá báró *Busche*, *Luppis* és *Mayr* urhölgyek.

III. Kávécsarnokban. *Gelletich* Miklósné, *Simonichné*, *Vio-Prodmané*, *Sucich*, *Mascarellé* és *Premuda* urhölgyek.

IV. Virágcsarnokban: — *Dollhopfné*, *Windspachné*, *Wauchigné*, továbbá *Ritter*, *Chierigo*, *Gelletich*, *Bachich*, *Premuda*, *Cravagna* urhölgyek.

V. Az áruccsarnokban. *Eordegli* Jenőné, *Paucrich*, *Weber*, *Margoni*, *Pauer* és *Adamich* urhölgyek.

VI. A szivarcsarnokban. *Cernkovichné*, *Jellouschegné*, *Kisseljakné*, *Minachné*, *Dall'Asané*, továbbá leányok közül *Cernkovich*, *b. Schneider*, *Dseppi*, *Sverljuga*, *Jellouscheg* és *Kuscher* urhölgyek.

Hogy az ünnepély minél érdekesebbé tétessék, nem fognak hiányozni a különböző szórakozást nyújtó eszközök sem. Föl lesz állítva a két megfagygyűzött mászó pózna tetején sok csészebe csével, lesz zsák futtatás, birkozás, cél-lövés, gyorsfényképezés, panorama, *Paprika* *Jancsi* színház nagy dísz előadás-sal stb. stb. — és az áruccsarnokban humorisztikus sorsjáték 600 drb. nyere-ménynyel. Azonkívül lesz egy nagy sorsjáték 120 drb. nyere-ménytárggyal, mely sorsjátékra szóló jegyek az egyes kioszkokban 20 krért kaphatók. A kihuzás pontban 7 órakor fog eszközöltetni, s a nyere-mény tárgyak az illetőknek azonnal kifognak adatni.

Az ünnepély tartama alatt a 79 sz. *Jeilačić* ezred zenekara *Milner* karnagy vezetése és a városi zenekar *Causin* karnagy vezetése alatt fog változatos darabokat játszani.

Az érdekes mulatságokat este fényes kivilágítás — villany fény és tűzijátékok váltják föl. Beléptdíj az ünnepélyre 10 kr. Megvagyunk győződve, hogy városunk közönsége, mely a jótékony-célú ünnepségeknek mindig lelkes pártfogója volt, ezúttal is nagyszámban fog

részvenni az érdekes ünnepélyen s így bizony remélhetjük hogy a legszebb eredményekkel fog végződni.

Lófuttatás Martinschizában. A fiumei lovaglói egyesület múlt csütörtökön délután a martinschizai tágas mezőségen ez évi első futtatását tartotta, mely minden vára közösen felül igen fényesen sikerült.

A nagy hőség dacára, már kora délutántól kezdve nagy néptömeg hullámzott a martinschizai sétatányon, kocsin, gyalog, lóháton de sőt hajón is özönlött a nép Martinschizába a nem minden napi látvány szemlélésére.

Érdekes képet nyújtott a látvány a magasból. A tágas mezőséget nyugsgó néptömeg vette körül, távolabb és az egyes magaslatoikon kisebb nagyobb csoportokba gyűltek össze a szemlélők kiknek folytonos mozgásuk szédítőleg hatott a szemlélőre.

Emelte az ünnepély fényét gróf *Batthyány* Lajos kormányzó és neje szül. *Andrássy* Ilona grófné továbbá *Ciotta* polgármester megjelenése, kik a részükre külön készített pavillonban foglaltak elyot.

A futtatás *Pancera* starter jeladása után pontban 1/6 órakor vette kezdetét és a kitűzött programmszerint folytatva a következő eredményekkel végződött. **I. Silversony** — táv. 1090 meter. Indult négy ló: *Játek*, *Guerré*, *Ida* és *Lenzi*. Elsőnek érkezett s a tiszteletdíjat nyerte *Játek*, *Frankfurter* A. club-taggal, másodiknak érkezett *Guerré*, *Toth* club-taggal harmadiknak *Ida* Hoór Lajos club-taggal és utolsóinak *Lenzi* *Abele* báró club-taggal.

II. 1/2 órákor vette kezdetét a hölgyek trapp versenye táv. 2200 mtr. — Futott három ló. *Plato*, *Kiváncsi* és *Mirza*. Elsőnek érkezett *Plato*, *Seeman* E. úrnővel, másodiknak *Kiváncsi* *Egan* úrnővel és utolsóinak *Mirza* *Gorup* ur hölgygyel.

III. Pont 5 óra 55 perckor kezdődött a 79 sz. *Jeilačić* ezred tisztikarának sik futtatása, táv. 2200 méter. Futott három ló. Elsőnek érkezett és díjat nyert *Petrus* *Smarda* kapitánnyal, másodiknak *Liska* *Horny* hajóhadnaggyal és utolsóinak *Hüzu* *Ivanovich* ezredessel.

IV. Club verseny; táv. 2200 méter ind. kezdete 1/7 órakor.

Indult három ló. Elsőnek érkezett és díjat nyert *Otello* *Flesch* club-taggal, másodiknak *Lándza* *Frankfurter* club-taggal, utolsóinak *Lányka* *Corossacz* E. club-taggal.

V. Akadály verseny — táv. 2700 m. Futás kezd 6 óra 35 p. Futott három ló melyek közül elsőnek érkezett és díjat nyert *Atróide* *Ganghofer* club-taggal, másodiknak *Impresario*, *Steffan* taggal és utolsóinak *Kedvenc* *Flesch* club-taggal.

A futtatás végeztével a díjakat gróf *Batthyány* Lajos szül. *Andrássy* Ilona grófné kormányzóknak neje osztotta szét a győztesek között.

Tanulmány kirándulás. A m. kir. ker. tengerészeti főtanoda harmad éves növendékei gróf *Domini* *Vincze* igazgatóval ma reggel 5 órakor a tengerészeti hatóság „*Bitor*“ gőzösen tanulmány utra *Dalmáciába* utaztak.

Tűz a susaki vasúti hidon. Tegnap előtt éjjel a Fiumára fölötti vasúti hid nagy veszedelemben forgott ugyanis éjjeltájban a hid deszka pallózata tüzet fogott. *Bacich* susaki polgármester intézkedése folytán az any susaki rendőrnek, *Weindorfer* susaki vendéglős segítségével sikerült a tüzet, mely nagy károkat okozhatott volna, szerencsésen aloltani.

Keresk. és Teng. hírek.

Malta burgonyatermése az idén kitűnő. Már évek óta nem álltak oly nagy tömegek kivitelre készen, mint most. Az ár jelenleg 10 1/2 shillingre hanyatlott 1000 kgr. ként loco *Malta*-kikötő. A kivitel, főleg *Anglia*, *Németország* és *Hollandiába* irányul, míg *Triest*be az idén feltűnően kevés szállítatik.

Magyar szesz Konstantinápolyban.

Magyarországból Konstantinápolyba szállított 1890-ben 1731 hordó magyar szesz és pedig bruttó 1.122.086 kgr., göngysúly 180.022, tehát netto 942.062 kgr. 1891-ben 2961 hordó és pedig bruttó 2.090.466 kgr., göngysúly 307.944, tehát netto 1.782.522 kgr. Szeszkivitelünk ezek szerint lendületet vett. Ezt részben a magyar szesz kitűnő minőségének, részben a az orosz szeszre ez idő szerint fenálló kiviteli tilalomnak tulajdoníthatjuk és igen örvendetes, hogy szesziparunk a kiálkozott alkalmat igen kedvező eredményel tudta kihasználni. Múlt évi december hó óta igen nagy mennyiségű szeszt importáltak Magyarországból, mert az előző hónapokban történt kötések ekkor bonyolították le tömegesen. Múlt év december 1-től f. e. márcz. hó 15-éig 2500 hordó érkezett a piacra, ami aztán tetemesen le is nyomta az árakat. A rakományok jelenleg tömve vannak és megbízható értékelések szerint a meglévő készlet még vagy 1800 hordót (4 700 liter) tesz. *Arad*, *Temesvár*, *Szeged* és *Budapest* dolgoznak a piacon, a melyen jól vannak képviselve.

Hogy mennyi olasz bort importált Németország múlt évi január havától október hóig bezárólag, tehát 10 hó lefolyása alatt, az kitűnik az olasz vámvezérigazgatóság legutóbb közzétett jelentéséből. Ezek szerint a tíz hó alatt összesen exportált 900.267 hl. olasz bort importáló államok között jelenleg a harmadik helyet foglalja el, első levén *Svájc* 333.364 hl-rel második pedig *Dél-és Közép-Amerika* 166.533 hl-rel *Olaszország* *Németországban* való borbevitelét tekintve a megelőző év hasonló szaka alatteportált 84.405 hl-nyi mennyiségét tetemes többletet tüntet fel. A jelen évben minden valószínűség szerint az új vámszerződés eredménye kép a plus még nagyobbnak, még pedig tetemesen nagyobbobbnak lesz mondható.

Borminták vámmentes bevitelére Franciaországba. A *Francia* fővámmegazgatóság oly értelmű rendelkezést adott ki, mely szerint 25—50 centiliternél nem nagyobb palackokban vámmentesen vihetők be *Franciaországba*; ha elegendő a palackok ennél nagyobbak akkor azok bormintáknak nem tekinthetők, s a rendes borvám alá esnek.

Olasz bor Magyarországon. A milánói kereskedelmi kamara — mint a milánói levelezőnk értesül — közelebb *Budapestre* fontos értesülést szerezett be az olasz boroknak Magyarországra való behozatalára vonatkozólag. Az értesülés szerint az olasz bor legnagyobb része Magyarországon nem felel meg az izlésnek s a vörös borok csak háziasítási célokra volnának behozhatók. Ellenben nagy bevétel lehetne eléni fehér asztali borokban, melyek már jobban megfelelnek az izlésnek. A mi a finomabb (dessert) borokat *Marsala*, *pezsgő* illeti, szintén élénk bevételre számíthatnak, a mennyiben az óbor készletek Magyarországon igen csekélyek és az 1892-iki magyar bortermés is felette rossznak sérkezik.

Uj pénzünk cím alatt írta meg *Kálnoki* *Henrik*, az Egyetértés közgazdasági rovatának vezetője a valutaszabályozás népszerűkatedáját, a nagy közönség számára, könnyen érthetően. Kiadta a *Pallas*-társulat s az ügyes füzet most már rövid idő alatt harmadik kiadást ért meg. Ára 20 kr s mindenkinék ajánlható.

Az orosz hadi tengerészet köréből. *Pétervárról* jelentik, hogy a „*Gremiasz*“ nevű újonnan épített ágyúszázdot tegnap a cári jelenlétében vízre bocsátották. Az új ágyúszázad 223 láb hosszú, 11 láb széles. Súly 1492 tonna, gyorsasága óránként 15 fónálnyi. Építési költsége 1.362.000 rubelre rug és pedig 711.000 rubel a hajótestre, 320.000 rubel a gépezetre, kazánra, 256.000 rubel az ágyukra, 75.000 rubel a torpedós részre esik.

Pannonia szálloda Budapest. Ezen szálloda tulajdonosa szállodáját az eddigi chabloukótól

eltérve, egész újonnan átalakította és majdnem 2-szerre akkorára kibővítette, és örömmel konstátálhatjuk, hogy ez alkalommal olyan finom műfészést és jó izlést tanúsított melyek a nézőt nagyon kellemesen meglepik. Az összes vendégszobák tágasok és új butorral vannak ellátva. — A lépcsők és lepcsőház szintén nagyon elegáns és kényelmes. Nagyon díszes téli kert. Emittésre méltó az étterem, tágas termekkel, melyek egész jogosan a főváros egyik díszét képezik. Kellemes kötelességet velünk tehát teljesíteni, midőn a pünkösdi ünnep és a koronázási ünnepélyek alkalmából a fővárosba ránduló közönség figyelmét ezen szállodára felhívjuk.

M. kir. államvasúti ügyek.

Osztrák-magyar-román vasúti kötelek. F. évi május 20-tól kezdve díjszabási uton való intézkedésig „repezhulladék“ árucikk, az 1886. évi május 1-től érvényes osztrák-magyar-román köteleki díjzabás IV. részében foglalt B-b sorozatban felsorolt árucikkek közé soroztatik s jelzett naptól kezdve teljes 10.000 kanyi kocsiakománnyokban feladásra kerülő ily árucikk után a fentebb érintett díjszabás IV. részében gabona hüvelyesek és olajmagvak stb. árucikkekre érvényes közvetlen díjtételek nyerne a díjszabásban foglalt különleges határozmányok betartása mellett alkalmazást.

Osztrák-magyar-svajcz-délbadeni kötelek. *Mohács* és *Német-Boly* állomások részére fennálló gabona stb. díjtételeknek érvényen kívül helyezésére.) Az 1880. évi október hó 1-től érvényes osztr.-magy.-svajcz-délbadeni köteleki díjszabás III. rész, 2-ik füzetében (gabona stb. szállítására) a *mohács-pécsi* vasút *Mohács* és *Német-Boly* állomások részére foglalt díjtételek 1892 éai januuz hó 1-vel potlas nélkül érvényen kívül helyzetnek.

Irodalom és művészet

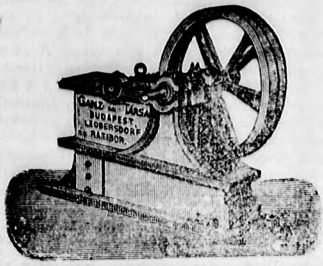
Marche de Couronnement. Őfelsége a király koronázására hnszűnődtök év forgulója alkalmából *Cimadori* *Robert* zenetanár. *Marche de Couronnement* — czimel egy csinos indulót írt, mely *Spies* *Károly* könyvkereskedésében 50 krért kapható.

A Vasárnapi Ujság május 22-iki száma a legutóbbi napok eseményeinek tükrö. Legelől *Klapka* arcképe és életrajza, arrább gróf *Telcski* *Sándor* ezredesé. Ezenkívül több képet közöl *Baross* szülőházát, szülőinek arcképét. *Klapkát* egyik képen a ravatalon is feltünteti. A konstantinápolyi *St.-Benoit* templom oltára, mely előtt *Rákóczi* hamvai nyugszanak és azon tárgyak rajza, melyeket *Thaly* *Kálmán* a *Rákóczi* koporsójából hozott magával, illusztrációval szolgál. *Thaly* *Kálmán* a történelmi tarsulat közgyűlésén tett nagyérdéki jelentéséhez. A kecskeméti honvédelmi léktábla rajza, három kép a bécsi színészeti kiállításból, mind aktuális illusztrációk. Ezenkívül illusztrációk az elbeszéléshöz, divatkép egészítik ki a jeles lap képeinek jegyzékét. Szövege a szórakoztató olvasmányt és ismeretterjesztést együtt adja. A koronázási jubileumra rengkívül száma fog megjelenni június 6-ikán, teljes iven, több mint 30 képpel. Egész füzet lesz, az 1867-iki koronázás vonatkozásából. E rendkívüli szám 40 kr-ért külön is megrendelhető. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, a *Politikai Ujdonságokkal* együtt 12 frt, illetve 6 frt.

Az Athenaeum kézi lexikona. A tudományok enciklopediája, különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti dr. *Acsády* *Ignác*. Tizenötödik füzet, mely befejezi a G. és Gy. betűt, megkezdí a H. betűt s anyaga a *Gladiolus*tól *Hajnóczig* terjed. A füzetek két melléklet disziti, egyik a jeles *Érdem* jelek 24 színes képét, a másik *Franciaország* térképét adja. Megjelenik negyven ketheti, háromives füzetben, s 1893 áprilisban be lesz fejezve. Egy füzet ára 30 kr.

Felelős szerkesztő és tulajdonos **Mocs Zsigmond.**

Fontos útépitő-válalkozóknak.



Kavicstörő-gépeket,

úti hengereket valamint aprító-gépeket a különféle kő- és földnemű anyagok feldarabolására, — továbbá osztályozó gépeket, fölvonókat stb. különben készítve gyorsan szállít

GANZ és TÁRSA

vasöntő- és gépgyár részvénytársaság
Budapest. (5-5)

Bor kivonat.

Kitűnő és egészséges bornak azonnali elkészítéséhez, ajánlom a kipróbált különlegességét. Az így készült bor a valóditól meg nem különböztethető.

2 kilo ára (mely 100 liter bor elkészítéséhez: elégséges) 5 frt 50 kr. utasítás a készítésre díjmentesen mellékeltek. A legjobb eredmény, és a gyártmány egészséges tulajdonságai tekintetében jót állók.

Szesz-megtakarítás

érhető el a pálinkánál az éj felülmulhatlan **erősítő-essenciám** által, mely az italnak kellemes, és sikerült ízt kölcsönöz, e szesz kizárólag nálam kapható.

Ára különként 3 frt. 50 kr. 600-1000 literig használati utasítás.
E különlegességekből bármennyű **essenciát** ajánlok, **rum, cognac, finom li-**

Hozzáink legkedveltebb savanyuvize

O. ca. és kir. fensége

József főherceg asztalán rendes itallal szolgáló

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Ferdag szén-szervtataim * A bornak színtét nem változtatja. Természetes ízt kellemessé teszi.

a mielőtt is a vendéglősoknak keverékül „Spitzer” előnyös szolgálatot tesz.

Újabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize

Dr. LENGYEL BÉLA
egyetemi tanár

Vegyelmezve

Ár 3/11.

Árnyalva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lelegzési, emésztési, sürgősszerűk hurutos bántalmaknál, hatáson gyanvíta a Rhachitis, görvölty, resz-savanyu-bajokot, epigy használatú a tagok eszűs bajainál, gyermekkorú megfázás, csúsgos gyónorsavanyu-kepeződés s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gúzag szensvá láránáludt fogva ezen dltio savanyuviz a legkellemesebb ízzel bír s borral használva így nagy kelteknék örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is így mint hazánkban általában a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss költésben az ország minden gyógyszertárában, szerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FÓRAKTÁR
cs. és kir. és szerb kir. udvari ásv. viz-szállítóval
ÉDESKUTY L., BUDAPEST, Erzsébet-tér 8 sz.

körök stb. gyártására, felülmulhatlan minőségben. A készítéshez szükséges utasítások díjmentesen mellékelve lesznek. **Árjegyzék bérmentve.**

Pollák Fülöp Károly

Essenciák különlegességi gyára Prágában Megbízható ügynöktetők keresnek.

Budapest, Kerepesi-ut 36. m. sz.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sternberg Ármin és testvére
hangszer-áruháza
BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 36.

Saját gyártmányú mindennemű vonós-, veres-, fúvó- és réz-fúvó hangszerek és azok kollektái és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenés művek javítása és kilangolása pontosan és kitünően eszközöltetik.

Zongorák javítása és hangolása pontosan eszközöltetik. Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Budapest, Kerepesi-ut 36. m. sz.

Pannonia szálloda
Budapest, Kerepesi-ut 7 sz.
Megnyitás f. évi junius 1-én.

Ezen elsőrangú szálloda, mely nagy közkedveltségének örvend, epész ujonnan revonáltatott és a legelőnyösebb és a legelegánsabban átalakítottatott.

Ezen szálloda a t. cz. utazó közönségnek minden megkívánt kényelmet nyújt és a legmagasabb igényeknek is megfelel. A szobik villanyos világítással vannak ellátva és a szobaáruk láthatóan ki vannak függesztve. Nagyon elegáns olvasóterem és fürdőszobák, ugyszintén felvonó gép-lift (villamos szerkezet) vendégeim kényelmére berendezettek. A fényes téli kert Budapest legszebb és legnagyobbját közé sorozható és díszes chabres separese által kitűnik, ezáltal a magyar főváros egyik látványosságát képezve.

Ezen szálloda a főváros legszebb pontján fekszik és a központi indház és nyugati pályaudvartól egyenlő távolságra fekszik a lovasut itt mentén, ennek egyik megállóhelyén.

Ezen szálloda elegáns éttermeiben a legkitűnőbb ételek és italok szolgáltatnak ki és egy ujonnan berendezett kávéházzal is van egybekötve. Kérném tehát n. é. vendégeimet a nekem eddig tanusított jóindutot ezentul is fenntartani és törekedni fogok ezt továbbra kiérdemelni.

Kit tisztelettel
GLÜCK FRIGYES
szállodatulajnos.

(1-3)

A legjobb Cognac a **Halász Ferencz és Társa Első Alföldi Cognac gyárában** kecskeméten készült cognac, mely 12 évi időtartam alatt 1880 ban a kassai, 1886-ban a veszpremi, 1889, 1892-ben a brüsszeli, 1880, 1881, 1889-ben a kecskeméti, 1882-ben a trieszti, 1886-ban a smirnai, 1890-ben az aradi, 1890-ben a várnai és 1891

ben a komáromi kiállításokon a legmagazabb kitüntetésekkel jutalmaztatott.

Ezen jó hírnevű cognac gyár fiumei képviselője **Walluschnig Antal**, ki igen jutányos árak mellett fogad megbízásokat ugyan csak ezen gyár cognacjára kapható Fiume első kávéházaiban, likörkereskedéseiben és czukrászdaiban is.



A Kathreiner-Kneippféle kitűnő, és az egészségre nagy hasznú árpakávé kivonat képviselőjével Fiume és vidékére **Walluschnig A.** fiumei kereskedő lett megbízva. E kitűnő kávé, mely iz és illattekintetében a gyarmat kávéval versenyez, kicsinyben, Fiumében a következő kereskedőknél kapható: **Anderle B., Baccaricich Antonio, Basso Francesco, Bastianicich M. Bian-**

chi G., Blazevich P., Bolé I., Burich Pietro, Cartesio Nicolò, Curti Edoardo, Curti Antonio, Dorcicich Nicolò, Gatpasi Eugenio, Iellenich S., Juricich Michele, Mance Gioy., Matcovich Antonio, Micalini Gasparo, Papet M., Pasquali Giuseppe, Penco Giuseppe, Schittar G., Smoquina G. Scopinich S., Paina Felice, Tirovis Giorgio, Ungar Carlo, Valich A. Vlasich Lorenzo, és Vezzil B.

Ez izletes kávé a fönnevezett kereskedőknél, megizelés végett kis csomagokban *ingyen* is kapható, mely alkalommal az elkészítésre vonatkozó utasítás is megadatik.

BATTARA P. könyvnyomdája Fiumében.

Előfizet
Egy évre
Félévre
Negyedévre
2 hóra
Külföldre 1

18
A
IRTA

Magyarország adriai Qu és közép partra terasse-ala hez tartó Monte Ma és Horvá pező Rec el, a má festői és (a híres gy általános Fiume, ké ten.**A v 45° 20' és keleti hos Ezen vá közvetlen Magyarors alárendelvi tosbab kib virágoztata magyar ke zatok árán ban e váro reskedő he

* A követk idevonatkozó színen gyűjtött munkálatoknál lejtés alkaloml kített tervek

** Plasse, együtt.

L
Batthy és Fium
a városnak

Múlt heti retünket ak nagyérdéki latban mutat eredeti levele nak gr. Batthy vonatkozó h

A városi tan
Ecc
Questa cit ossequio sol te le congiu simi di Lei la felice sort rioso testimo mento, non giubilo ricev

A városi eredetijét olasz